

Posamezna številka:

60 vinarjev.

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri s datumom naslednjega dne ter stane celoletno 120 K., polletno 60 K., četrtletno 30 K., mesečno 10 K. Inzerati po dogovoru, tri večkratni objavi popust.

Narode se pri upravi TABORA*, MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

□ □ □ POŠTNINA PAVŠALIRANA □ □ □

TABOR

Posamezna številka:

60 vinarjev.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UPRAVA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, prilike, I. et. Telefon št. 24. ŠHS poštnoštevilni račun št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: I.

Maribor, sobota 25. septembra 1920.

Številka: 25.

Radikalci in klerikalci hočejo izzvati novo krizo.

Sestanek balkanskih ministrskih predsednikov v Bukarešti. — Ugoden položaj na Koroškem.

Nastopajoča generacija.

Maribor, 24. septembra.

Ideje in nazori, ki se prvi utisnejo v mlado človeko dušo so navadno podlaga, na kateri si vsak poedinec ustvari poznejše svoje kulturno in politično naziranje. Ti prvi dojmi so navadno tako močni, da jih vse mogoče poznejše naplave ne morejo zadržati, vsaj popolnoma ne. Pa tudi če jih za nekaj časa poplavijo, pride skoro vselej zopet čas, ko vzniknejo zopet na dan. Za to so nam dokaz razne znamenite osebe, ki se uplivov svoje mladosti niso mogle nikoli otresti. Radi tega ostanejo ljudje ene generacije navadno ves čas isti, razvoj v napredku je pri njih jako počasen, včasih ga pa sploh ni. Radi tega se človeštvo razvija ter napreduje vedno bolj po generacijah. Mi, ki tvorimo sedaj javnost, smo bili vzgojeni v robstvu tuje, nam sovražne Avstrije in več ali manj v temi njenih nazadnjaških razmer in tega se niti sedaj v naši novi, svobodni Jugoslaviji ne moremo popolnoma otresti. Hvalimo in ponajšamo se radi, očitamo eden drugemu nazadnjaštvo, toda vse to le bolj navidezno, kajti v bistvu smo po večini vsi eno in isto. V nas vseh leži strup naše vzgoje, razmer onega časa, ko so naše duše sprejemale vse ono, kar je podalo temelj naši duševnosti sedanjih, zrelih let. Trudimo se pač, da bi se spremenili, toda znatnega uspeha nam niti ves ta trud ne rodi.

Radi tega ne smemo upati od nas samih še kakih velikih čudežev. Naše kulturne in politične razmere se v naši

dobi ne bodo veliko spremenile, temelj jim bo ostal vedno eden in isti. Zato pa moramo staviti ves naš up v generacijo, ki nastopa in ki bo za nami prevzela posest države, katero smo mi ustvarili — naše enofne svobodne Jugoslavije. Mi smo, s tem da smo tej Jugoslaviji dali življenje, že storili vse, kar smo mogli, novega, lepšega življenja, podrobne izgradbe in utrditve pa ji bodo dali naši nasledniki.

Da pa bo ta nastopajoča generacija zmožna tega velikega dela, moramo vse naše sile, kar nam jih še preostaja posvetiti vzgoji te generacije. Gledati moramo, da si v mladosti prisvojimo samo one misli in nazore, ki ji bodo dali tak temelj, na katerem bo mogoče zgraditi res zdrave, resne in napredujoče osebnosti. Skrbno pa moramo paziti, da se ta mlada srca nastopajoče generacije ne zastrupijo z našim malenkostnim in bolanim duhom, ki išče samo, kje bi razdril še ono, kar se je s tolikim trudom in rekami krvi zgradilo. Ne, našo mladino moramo učiti zidati na skrupni stavbi, ne pa podirati.

Pred vsem pa jo moramo učiti samozvesti in ponosa; nov rod mora biti na svoji zemlji svoboden gospod v vsakem oziru, in tega se mora tudi zavedati. Hlapci smo bili dovolj mi in veriga naših prednikov preko vseh temnih tlačanskih dob nazaj. Nastopajoča generacija ne sme poznati hlapčevstva v nobenem oziru, najmanj pa v politiki, tako veliki, kakor v mali. Naprednega duha je treba vcepiti v mlada srca, da bodo, ko dozore, strla ono kar je najbolj morilo nas — naše črno nazadnjaštvo, naš sramotni kleri-

kalizem, s katerim izgubljammo spoštovanje in zaupanje pred vsem naprednim svetom.

Toda te velike naloge, vzgoje nastopajoče generacije se zavedamo premalo, mnogo bolj se je zavedajo nazadnjaki, ki lovijo te mlade duše v svoje mreže, kakor metulje, da jih strujejo s strupom hlapčevstva in suženske pokornosti. Sedaj so se zopet otvorile šole in dolžnost naša je, da je pobrigamo za mladino tudi izven učilnic, posebno za naše srednješolce. Ne prepuščajmo jih same sebi, ne dopuščajmo, da v navadnosti in v zapuščenosti postanejo žrtve Orlovstva in komunizma. Prvo jih napravi za hlapce farovža, kakor jih je večina naše generacije, drugo jih napolni s fantomi in s praznimi fatamorganami.

Naša sveta dolžnost nas zove, da posvelimo naše moči vse bolj kakor doslej nastopajoči generaciji; če tega ne bomo storili, bomo krivi njenega poznejšega trpljenja in v tem trpljenju nas bo proklinjala.

© Cvetlični dan ©

priredi Sokol v Mariboru v nedeljo 26. t. m. v prid koroški Sloveniji!

Položaj na Koroškem.

(Izvirno poročilo).

Član našega uredništva je imel sinoči priliko od popolnoma zanesljive osebe, ki je dospela iz Koroške, dobiti sigurne informacije o sedanjem položaju iz teh danes za dva naroda in državi vročih tal.

vno prašali, ali nemara naposled nimajo prav. Naj bi nam stal vedno pred dušo častiljivi rek: »Mi smo, Bog ve, mnogo primišljevali.« Ti ljudje so vili svojo podobo na naše narodne svetinje, in prazne nam bodo ostale, ako izbrisemo njihova obraze z njih.

Znanstveno je to vprašanje rešeno, in kdor imenuje izgovorjavo na v neslovnico, dijalekt, dokazuje samo, da tega vprašanja ni prešludiral, ali da ga ni prešludiral do dna z resno voljo do resnice, nego s trmo in predsodki.

Eden tistih predmetov, ki vede do trme, da si človek hote in vede zatiska oči in ušesa in ne mara ne viditi ne slišati dokaza in besede, je blagoglasje. S tem sem se doteknil strune, na katero brenka — oh koliko rok, koliko rok. Težko je govoriti o tem. Kdo se mora tukaj postaviti za merodajnega sodnika, da nam razloži pravdo o blagoslovju ali neblagoslovju? In kako se tukaj, kjer naj bi odločal čut za bistvo naše fonetike in ortoepije, kako se tukaj šopirijo aprioristične teorije, ki se naslanjajo na neko idealno blagoslasje, ki visi v zraku, ali na krasnoslovna pravila drugih jezikov, recimo italijanščine. Tako recimo, slišim trditve, da je u »grd«, ušesu neprijeten vokal, da so zamolki glasovi neestetični, naproti čisti glasovi lepi in bla-

»Pred vsem povejte naši javnosti! je dejal informator, da ni za nas no benega povoda za vznemirjenje. Vznemirjajo se samo tisti, ki naših notranjih razmer ne poznajo osebno. Je res, da je Beograd sam nam v škodo in Nemcem v korist marsikaj zagrešil, o čemer je danes bolj, da še molčimo, toda vse te grehe smo po možnosti popravili Korošci sami.

Nemci v Celovcu računajo danes na 40 odstotkov v pasu A. Zato so sklenili, da delajo v teh zadnjih dneh, dan in noč z vsemi sredstvi in ne strašijo se tudi nobenega terorja tam, kjer mislijo s takim nepoštenim orožjem vplivati na naše omahljivce. Povdarjam omahljivce, ker naši zavedni narodni Korošci se ne dajo od nemškega denarja količkar vplivati. Toda zaradi omahljivcev je treba, da po vzgledu osrednje avstrijske vlade, tudi naša vlada da nam na razpolago vsa sredstva proti terorju in podkupovanju od nemške strani.

Ljudstvo vztraja povečini stanovitno. Komaj pričakuje dneva odločitve.

Nemci so skušali vplivati tudi s tem da so bili za skrajno komplicirani način glasovanja, kar se jim pa ni posrečilo.

Zatekli so se k drugemu receptu preplavili so naš pas z blagom, ki ga razdeljujejo malone zastonj, sladkor po 12 K, sol po 1 K, usnje po 3 K. Za ta podkupovanja so žrtvovali ne samo milijone, ampak se omejili tudi sami sebe z žrtvami tako, da je zgoraj omenjenega blaga zmanjkalo v Celovcu in drugih krajih Avstrije, pa tudi med nemškimi koroškimi kraji n. pr. Zgornj

goglasni. Potem bi se morali Francozje svojega jezika strašno sramovati, ker imajo vsepolno zamolklih ejev; in besedo amour — kako to, da položil vendar Escamillo svoji Carmen v ta grdi u toliko sladkosti, ognja in hrepenenja. In — ali bomo iskali res v tujih jezikih, v italijanščini vzora blagozvočju naši slovenščini? Slišal sem že ljudi, ki jih grozno boli, da ne pišemo več vert, smert — in radi česa? Ker tujec najde, Nemec ali Italijan, ki vzame slučajno slovenski list v roke in ga iz kurioznosti malo preletava, v njem glasovne skupine, ki se mu zde nezgovorljive. Resen, izobražen mož mi je govoril to popolnoma resno — bil je celo slovenski pisatelj. Ali nimamo mi svojega jezika zase? Tista govornica, ki jo je ustvarila množica našega naroda, nam mora biti edino merodajna — vprašanje blagoglasja ali neblagoglasja se mora giban samo izključno v mejah ritmike našega jezika:

Kar mat' me učila
me mika zapet,
kar starka zložila,
jo lično posmet.

Evo — Vodnik nam je pokazal s štirimi preprostimi vrsticami v svojem epigramsko prišpičenem kratkorečju pravo pot. Tu moramo biti samostojni, pravi Slovenci — in ... (Dalie pr.)

Oton Župančič:

Slovenski jezik in gledališče.

(Priobčuje M. S.)

(Daje.)

To je bil tisti 1. radi katerega so že starega Husa med Čehi bolela ušesa, da jim je očital, svojim rojakom, kako pačijo in nemčijo svojo govorico. Videl sem, da je pravi, trdi slovenski 1. tisti, ki ga je treba po Trubarju izgovarjati ali za u, ali pa debelo, po bezjaško, ki pravi Vodnik, da ga izrekajmo z »jezikam zavalenim« veliki večini našega naroda tuj, našim igralcem neizgovorljiv, bi slovenskemu ušesu, kakoršno naj bi bilo tudi naše, spak in mehkužna precioznost. Courtenay imenuje to slovensko elovanje naravnost dekadentsko. Zato sem mislil, da je edno umestno in opravičeno zamenjati ga z glasom, ki je našim igralcem domač, ki je razširjen po pretežni večini slovenskega ozemlja in je tudi pravilen — zakaj vsi naši slovničarji in fonetiki so ga priznali poleg drugega la za pravičnega in odgovarjajočega duhu našega jezika, in edino primerne za njega današnje razvojno stopnjo ... Nikarite, gospoda, ne skomizgajte z rameni in ne odpravljajte teh resnih delavcev na našem kulturnem polju s prezirljivo gesto — češ,

»filolog«. Bohorič. Trubar. Vodnik. Metelko. Prešeren. Stritar. Štekelj starina Škrabec — da ne omenim drugih še živih znanstvenikov — to so možje, ki so s tenkim ušesom in globokim čutom poslušali zvok in ritem našega jezika, ne črkogrizi, ki utesnujejo jezik v nerodne okostenele formule, kajti oni so zajemali iz bujne struje žive narodne govorice, predno so nam podali rezultat v znanstvenih sistemih in učenih razpravah ... »Mi smo, Bog ve, mnogo primišljevali ...« pravi stari Trubar — in ni častno za nas in naš kulturni nivo, ako bomo tem resnim in častiljivim miselcem priznavali s slavnostnimi govorji, spomenicami in spomeniki njih pomen, kadar pa gre zato, da delajmo v njih smislu in duhu, da izrabimo praktično njihovo duševno delo, pometati njih res životvorne ideje brez pomisleka med staro šaro. Mi, narod s tako pičlimi tradicijami — res prav nam je treba uganjati tak futurizem, ki pa je, kakor kaže ves razvoj našega govora, pravzaprav nazadnjaštvo. S tem ni rečeno, da se kar na slepo klanjamo avtoritetam, menim pa če je toliko naših prvih mož v vprašanju enih misli, da bi se mi, njih prihljkavi nasledniki, za katere so si oni trli glavo, vendarle zavedeli svoje skromnosti in se vsaj na tihem pehie-

Labud, kjer se je pričelo preprosto ljudstvo radi tega pomanjkanja že razburjati.

Toda tudi proti temu mamilo so naši domačini iznašli primerna sredstva — samopomoči. Povejte pa, ponovno vsej naši izven Koroški javnosti, da naš Koročan baš na ta račun potrebuje tudi pomoči, žrtev od svojih jugoslovenskih bratov.

Na opozoritev na včerajšnjo dunajsko vest, ki trdi, da dunajska vlada zopet resno misli na direktna pogajanja z Jugoslavijo glede Koroške se je isti informator najprej nasmehnil, češ, to so pač zopet že zastarele pobožne želje Nemcev, morda tudi onih, ki sede pri dunajski vladi. Toda resno mi teh želj ne smemo vzeti. Vse te želje iz Dunaja imajo svoj pravi vir v Celovcu samem, kjer obstoja nekakšna zmernejša politična struja, ki hoče kompromis na podlagi, da bi se vzelo Dravo kot mejo. Toda taka meja in tak kompromis je že iz prometnih ozirov za nas absolutno nemogoč. In to odklanjajo tudi vsi Korošci. Mi ne iščemo nobenega kompromisa, najmanj pa takega, ki bi bil za nas tudi naša gospodarska smrt.

Ker isto včerajšnjo dunajsko poročilo naglašja tudi gospodarske koristi, ki jih dunajska vlada pričakuje od Jugoslavije, lahko ob tej priliki tudi poveste zakaj Nemci hrepene po pasu A. Vidite, trenotno jim ni toliko za naše slovenske Korošce, ampak veliko večjo važnost polagajo na našo mnogoštevilno — lepo živino. Da, le smejite se, naglašam, naša lepa živina jim tako ugaja, da so dobili njih zaupniki od Avstrije, iz Gradca in Dunaja nalog, da to živino seštejejo, ker jo rabijo za oddajo v smislu mirovne pogodbe. Ako tega v Beogradu že ne vedo, bo dobro, če tem potom zvedo, kako malo iskrena bi bila taka pogajanja tudi na obeh merodajnih mestih, v kar pa mi vsaj glede naše strani vkljub vsem takim vestem ne verujemo.

Zunanja in notranja politika.

*** Pogajanja med Rusijo in Anglijo se nadaljujejo.** „Berliner Tageblatt“ poroča iz Bazla: Da se nadaljujejo pogajanja z Anglijo, je zamenjala moskovska vlada Angliji neljubega delegata Kameneva s komisarjem Rizanovom, ki je na poti v London že dospel 6. tajniki v Stockholmu.

*** Ukrajinsko vojno poročilo.** Ukrajinski dop. urad poroča iz Tarnova: V noči od 20. na 21. t. m. so ukrajinske čete prekoračile v široki fronti pri Ivanji-Pustreko Zbručo in vrgli bolševiške čete v zadaj stoječe postojanke vzhodnega brega. Kamenec-Podolsk, glavno mesto Podolske, je zavzeto. Sovražnika, ki beži, zasledujemo v vzhodni smeri proti Novi Ljici.

*** Kamenev o angleški vladi.** Kamenev je dospel v Moskvo. O zadržanju angleške vlade se je izrazil, da se je po zadnjih poljskih uspehih popolnoma spremenila. Vedno se bolj opazja vpliv pristašev ruske blokade in zimskega pohoda. Istega dne, ko mu je izrazil Lloyd Georges, da ne more več ostati v Londonu, so pričele sprejemati banke menice Wranglove vlade. Vojaško vmešavanje ni angleška navada in delavstvo zahteva mir z Rusijo. Stiki med sovjetsko Rusijo in Anglijo ter revolucionarno gibanje v Angliji je v zvezi z zmagami rdečih armad nad Wranglom.

*** Ul-Islam je izročil po poročilu** agencije „Havas“ sultanu svojo demisijo.

*** Na južnem Tirolskem** se po poročilih iz italijanskih virov širi močno iredentistično gibanje. Doslej je bilo iz severne Tirolske v južno baje vlihotapljenih že nad 60.000 pušk.

*** Položaj v Italiji.** Med delavskimi voditelji ter gospodarji se je dosegel s posredovanjem vlade sicer sporazum, ter se sestavil v poseben pakt, toda radi tega sporazumna gibanja še ni končano. Delavci drže po večini še vedno zasedene vse one tovarne, katerih so se polastili. V poedinih krajih prihaja še vedno do krvavih spopadov. Italijansko gospodarstvo in notranji mir vsled tega grozno trpita. „Avanti“ pa napoveduje za najbližje bodočnost pravcato revolucijo. Sedanje gibanje je bilo po njegovem mnenju le etapa na poti do revolucije, ki bo končno obračunala z meščanskim sistemom. Mi smo že opetovano povedali, da bo v Italiji vrelo dalje ter da ne reši Italije noben še tako dober „sporazum.“ To bi morali imeti pred očmi tudi naši diplomati, ko se bodo sedaj pogajali s Sforzo.

Dnevna kronika.

— Drugi bog v Sloveniji. Prekmurski bog nam je že dovolj znan. Dobro bi bilo da se seznanimo tudi še z bogom v Sloveniji, ki nam je bližji in kateri tudi ne dela časti ter ne daje ugleda upravi juž. žel., še manj pa svojim kolegom in narodu. Ta gospod-bog je vodja gospodarske poslovalnice v Ljubljani z učlovečenim imenom Planinšek. Znan nam je še vsem slučaj nakupa velike množine žita v času, ko je bilo to najdražje. Ne ekonomskemu gospodarstvu in ne trgovskemu znanju tega gospoda sledil je neizogiben ogromen deficit ljubljanskega in mariborskega živilskega skladišča. — Ta deficit skuša in hoče sedaj gospod Planinšek milostno za pokoro naložit uslužben-cem obeh skladišč. Noče jim zvišati plač, arogantno odklanja zahteve teh glede pripoznanja železničarjem, grozi deputacijam, da bode skladišča razpustil, ako bodejo zahtevali več plače. Ako pomislimo, da ima nekvalificiran navadni delavec na železnici takoj pri vstopu v delo do 1800 K mesečno, medtem ko imajo uslužbenci skladišča s trgovsko ali podobno izobrazbo po enoletnem službovanju 1300 K; se pač ne moremo čuditi poslednjim, ako so ogorčeni nad ravnanjem tega srednjeveškega boga. Zeleti bi mu bilo, da bi on sam skušal pol leta živeti in se oblačiti s plačo skladiščnega uslužbenca. V spopolnjenje njegovih šikan napram uslužben-cem protežira gospod Planinšek okrog 10 gospodičen, katere bi glasom naredbe, obr. ravnateljstva že davno morale zapustiti ljubljansko skladišče, s tem da izvanredno hitro napredujejo, vsled česar so izvežbane moške moči zapostavljene. Toliko glede socialnega naziranja. Da pa ni omenjeni gospod tudi glede narodnosti nič boljši, priča njegova izjava, da on ne pripozna zveze jug. železničarjev, v kateri je večina uslužbencev organizirana, ako ta posreduje za zboljšanje gmočnega položaja svojih članov. Za to njegovo izjavo je dovolj prič, kraj in datum sta tudi na razpolago. Zvezo jug. žel. pa bi bilo tem potom opomniti, da omenjenemu gospodu pokaže čemu je tu, ako noče zgubiti okrog 50 članov in ako ima resen namen zastopati svoje člane tudi v gmočnem in kot moralnem interesu ter odvrniti dvome, da je vodstvu samo za uradniške kroge in njihove cilje. Osobito bi bilo to priporočati mariborski podružnici ozir. predsedniku iste. Narodnost se mora pokazati tudi idealno v dejanju, ne samo v frazami. Da pa ne bode centrala zveze napačno razumela, naj ve, da mislimo na edinole uslužbence živilskih skladišč. Cas bi že bil da bi se merodajni faktorji z gospod Planinškom vred enkrat zavedli, da ne živimo več v Avstriji, ampak v svobodni demokratični Jugoslaviji. Ker so v Avstriji uslužbenci živ.

skladišč že davno pripoznani železničarje, se le čudimo, da to pri nas ni mogoče. Bilo bi to tudi v interesu vseh železničarjev. Ker spadajo uslužb. živ. sklad. v Jugoslaviji pod ravno isto upravo kakor v Avstriji ter se je od strani ljublj. ravnateljstva juž. žel. svoječasnno tudi obljubilo, da v slučaju, ako pripozna gen. ravnateljstvo na Dunaju uslužb. živ. sklad. v Avstriji za železničarje, tudi tu ne bode nikakih zadržkov, se upravičeno čudimo radi kakšnih interesov gospod Planinšek nasprotuje pripoznanju uslužb. tukajšnjih skladišč za železničarje. Pripomniti bi bilo še, da se s tem strinjajo vsi železničarji ne glede na politično naziranje. Toliko za danes.

— Oskrbnica „Dijaškega Doma“ je še vedno Nemka Simon. Kolikor nam znano, se je v mestnem sosvetu že opetovano zahtevalo nameščenje te službe s Slovenko. Mi si damo napram Nemcem žalostno spričevalo, če jim ne pokažemo, da premore Jugoslavija na tisoče tudi za to mesto sposobnih Jugoslovenk. Da je Nemka Simon izredno dobro postregla Orlice ob času Orlov-skega tabora, to vendar ne more biti dokaz, da je kot Nemka neobhodno potrebna na tem slovenskem zavodu. Da bi pa kdo naših prvkov zagovarjal Nemko za slovenski zavod, tega ne moremo verjeti.

— Legatov učni zavod zaprt. Včeraj dopoldne se je poverjenik za uk in bogočastje dr. Verstovšek domislil, da treba Legatov trgovski učni zavod takoj zapreti. Misel sama ni nova, grozilo se je vsem sličnim zavodom s tem že celo leto, toda kot novost tega ne-pričakovane ukinjenja bi bilo to, da dr. Verstovšek ni mogel počakati, da bi se bilo ukinjenje — če res že mora tako biti — izvršilo ob enem z zaključkom stečaja, koncem tega meseca. Tako pa so učenci in učenke tega zavoda tik pred zaključkom brez izpitov. Ker je zaprt ta privatni zavod, pričakujemo, da se stori isto tudi z vsemi ostalimi — neizvzemši samostanskimi.

— Okrajnim šolskim nadzornikom za mesto Ljubljano je imenovan g. Hočevar. Svojo službo naspoti tekom tega tedna.

— G. Urban, znani urednik praž-kega dnevnika „Narodni Listy“, je dospel te dni v Ljubljano, odkoder se poda v Zagreb.

— Carinska in prometna komisija je včeraj v Mariboru dovršila svojo konferenco, ki bo velikega pomena v prvi vrsti za Maribor in celo Slovenijo. Konference so se to pot vršile čisto stvarno in mirno. Zastopnik generalne direktije carinarn iz Beograda je na podlagi stvarnih dokazov moral uvideti, da zastareli srbski carinski sistem nikakor ni več primeren sedanjim čisto novim razmeram v povečani državi. Kolikor je sam mogel, je ugodil marsikaterim nasvetom od strani zastopnikov južne železnice, tako, da se bo marsikatera ovira že zdaj odpravila. Druge važnejše reforme se bodo uvaževale, čim komisija konča svoje informativno delo še v Ljubljani in Zagrebu in se ves referat predloži na pristojnih mestih v Beogradu. Važno je, da je južna železnica dobila dovoljenje za deklaracije za transit uvoz in izvoz. Kar je dozdej pri preziranju deklaracij od strani železnice zelo ozir. najbolj oviralo promet in povzročalo strankam nepotrebnih stroškov in zamude pri sprejemu ozir. oddaji blaga. Zastopniki čehoslovaške vlade zlasti ministrski svetnik dr. Lankaš so se pokazali napram zastopniku generalne direktije carinarn kot izborni veščaki, katerih strokovnjaške nasvete je Jugoslavija pri reformi carine primorana vpoštevati. Izjavili so, da ne odnehajo preje, dokler ne dosežejo rednega prometa med Jugoslavijo in Čehoslovaško. Komisija se je s popoldanskim vlakom odpeljala v Ljubljano, od koder poseti še Zagreb, kjer so spričo premale postaje največje ovire.

— Plebiscitne znake za koroško glasovalno cono A se bodo izdale v nekaj dneh. Za podlago se uporabijo preostale časopisne znamke, ki so še do konca tega meseca v rabi. Znamke do-bijo natiske vrednosti z pritiskom: K, g.

c, A 1920. Izdale se bodo znamke za 5, 15, 25, 45, 50 par in za 2 dinarja. Prodajale se bodo po trajni nominalni vrednosti. Kar je preko nominalne vrednosti, gre za plebiscitni fond.

— Za plebiscit na Koroškem je nabral g. Andrej Oset v hotelu „Beograd“ v Slovenjgradcu 500 K, ob prilike fantovščine gospod Alfonza Debelaka, davčnem uradniku v Slovenjgradcu, ki se poroči z gđ. Faniko Cicej, iz St. Ruperta pri Gomilskem. Znesek se je poslal Narodnemu svetu v Velikovec.

— Predavanje o Koroški, ki bo danes, v petek 24. septem. ob 20. uri v Narodnem domu, I. nadstropje, je javno in pristopno vsem. Predavanje se tiče problemov, ki so danes za nas najbolj aktualni. „Sokol.“

— Otvoritev novih prog. S 25. t. m. se izroči proga Bosanski Novi—Bosanska Krupa. V najkrajšem času bo tudi dogotovljen del železniške proge od Bosanska Krupa do Puhača. Ta proga se bo cepila od banjaluske.

— V skupno vojsko so sprejeti kot aktivni častniki: Pri pehoti: poručnik Stanko Palčič, Franc Remic, Ivo Klajič, Slavko Dujc, Milan Peterlin, A. Bezjak, Jernej Paulič, Anton Vrečko, Marjan Cernović, Josip Kordiš, Josip Videnšek, Luka Demšar, Ferdo Tratnik, Iv. Janc, Lovro Treo, Oskar Umek, Ivan Prezeli, Milko Vizjak, Karel Bratuš, Ivan Pristov, Vilko Križanec, Jakob Potočnik in Rafael Legiša. Podporučniki: Franjo Polak, Anton Sedmak, Martin Cesar, Vladimir Vodopivec, Janko Zirovnik, Pankracij Pangeršič, Anton Verstovšek, Iv. Oblak, Ctibor Bloudek, Egid Kodele, Milko Cesar, Josip Groznik, Anton Kervina, Josip Dežman, Vladimir Jaklič, Josip Koricki, Franjo Pirc, Avgust Pretnar, Stefan Srabotnjak, Ivan Derač, Vladimir Arko, Stanko Zirovnik, Rudolf Hvala in Stanislav Kajfež.

— Dohodki od carine. V statističnem oddelku generalne direktije carine je izdelan pregled o naši zunanji trgovini. Po teh podatkih je znašal uvoz leta 1918 3.850.136 dinarjev. Ker zbirajo statistične podatke o uvozu carinske oblasti in ker so bile leta 1918 ustanovljene samo na južni meji proti Solunu, predstavlja gorjenje število samo del uvoza v poslednjih treh mesecih leta 1918 in sicer za južno Srbijo. Mnogo popolnejši so podatki za l. 1919, po katerih predstavlja uvoz vrednost 2.982.607.276 dinarjev. Podatki za leto 1920 so urejeni dosedaj samo za prvo polovico t. l. ter znaša uvoz v tem času 1.850.164.633 dinarjev.

— Pri občnem zboru Ciril-Metod. podružnice v Rogaški Slatini je nabral naš nad vse marljivi član gospod notar Ašič od vdeleženih gospodov znesek 720 K kot darilo za Glasbeno Matico v Mariboru. Za ta velikodušni dar se odbor g. nabiralec in darovalec iskreno zahvaljuje. Prva narodna dolžnost vsakega je, da pripomore temu glavnemu kulturnemu društvu, katero se vzdržuje samo in jedino iz prostovoljnih prispevkov darovalcev, k nadaljnjemu obstoju. Društvo je imelo že prvo leto svojega obstoja 328 učencev in 5 profesorjev, samih absolventov konservatorija ter dva učitelja, toraj ogromne izdatke za plače in za sedaj tako drage ostale potreščine.

— Društvo odvetniških in notar-skih uradnikov v Mariboru vabi vse svoje člane na stanovsko posvetovanje, ki se vrši petek dne 24. septembra ob 18. uri v restavraciji „Pri stari pivovarni“ v Jurčičevi ulici. Ker se bode razpravljalo o začasni regulaciji plač, ter o načinu vezi z društvom zasebnega uradništva za Slovenijo, ki ima dne 26. septembra zborovanje v Narodnem domu v Mariboru, prosimo, da vsi člani brez izjeme pridejo. Odbor.

— Društvo jugoslov. akademikov v Mariboru je imelo pretekli teden svoj semestralni občni zbor. Po poročilu odborovih funkcionarjev o društvenem delovanju v prvem polletju, se je razvila živahna debata o novem (svobodomiselnem) programu in o notranji in zunanji reorganizaciji društva. Društvo bo raztegnilo svoj delokrog na celo mariborsko okrožje in pritegnilo k sodelovanju vse svobodomiselnosti dijaštvo brez ozira na politično prepričanje posameznikov. Nadalje otvori v kratkem društvo cikel

LDU Beograd, 23. septembra. Regent Aleksander je vračajoč se iz Bosne preko Loznice in Sabca došel v Beograd snoči ob 20.30 uri. Z njim je prišel tudi dr. Vesnić. Drugi ministri in spremstvo so došli danes ob 6.30 uri v Beograd.

Poboji v Irski.

DKU London, 22. septembra. (Reuter). »Daily Chronicle« javlja iz Dublina: Od žandarmerije zaseden avto je bil pri Miltowar Malbey (grofovina Clare) napaden. Štirje žendarmi so bili umorjeni, več ranjenih. Onih 36 oseb, katere so napadle avto, je baje aretiranih.

General Budjeni težko ranjen.

DKU Pariz, 23. septembra. (Wolf). Iz Varšave se depešira radio-telegrafičnim putem, da je bil general Budjeni težko ranjen.

Gospodarstvo in trgovina.

| Enoleten gospodinjski tečaj se odpre s 1. oktobrom na ljubljanskem liceju, ako se javi zadostno število učenk.

| Kisik v Zeliniki se na podlagi trgovske in obrtne zbornice v Zagrebu lahko dobavlja počenši od 1. oktobra l. l. Upravo te tvornice vodi SHS pomorski arzenal v Tivlu. Cena m³ bo znašala D 30.

| Finančna konferenca se po nekem poročilu »Petit Journal« prične v Bruslju danes v petek popoldne ob 15. uri.

| Nova gorska železniška proga se namerava v najkrajšem času otvoriti med Francijo in Italijo. Ta proga se začne pri Briançonu ter teče po dolini Durance. Zidava te, že dolgo časa projektirane proge, se je pričela avgusta 1918.

| Prost izvoz svežega italijanskega grozdja je dovolila italijanska vlada.

| Švicarski kapital na Čehoslovskem. Švicarski konzorcij vrši pogovore radi prevzeta tovarn klobukov

v Strakoniceh—Pisek. Konzorcij se pretvori v delniško družbo z osmimi milijoni čeških kron.

Razno in humor.

Papež in Marijina devica. Ko je pred par dnevi šla neka Marijina devica po Jurčičevi ulici, je obstala tudi pred upravo »Tabor«, kjer so bile, kakor običajno razvešene najnovejše vesti, med njimi tudi vest, da je papež dovolil ločitev cerkve od države na Češkem. Devica je pogledala na levo in desno, zamahnila naglo z roko, odhvala izvesek ter ga zmečkala. To je opazil neki ocsprod ter odšel za njo. Ko jo je dohitel ter vprašal zakaj je to storila, je odgovorila, da ne dovoli, da bi se o papežu pisalo na javnem mestu, da je dovolil — ločitev zakona.

Avstrijski in jugoslovanski zajec. Na mostu čez Muro sta se srečala dva zajca, eden Avstrijec, drugi Jugosloven. Avstrijski zajec je hotel v Jugoslavijo, jugoslovanski pa v Avstrijo. Ko je opazil prvi drugega ter zaznal za njegovo namero, se je silno začudil. »Ti hočeš v Avstrijo?« je rekel drugemu. »Jaz grem pa ravno nasprotno v Jugoslavijo, kajti v Avstriji bi moral poginiti od lakote.« »Da, v Avstrijo grem,« je odgovoril drugi. »Pregnala me je najnovejša odredba beograjske vlade, da se morajo v kraljevini SHS vsi ovni ostrižiti.« — »No, pa ti vendar nisi oven?« se je začudil prvi. — »Da, dragi tovariš, to je ravno,« je odvrnil žalostno drugi, »predno jim dokažem, da nisem oven, me že zdavnaj ne le ostrižejo, ampak tudi obrijejo; in kaj bi to pomenilo sedaj, ko se bliža zima, si lahko sam misliš.«

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Sprejem kolarskega pomočnika in učenca takoj. Hrano in stanovanje dobi pri men. Slavko Lešnik, kolarski mojster, Maribor, Frankopanova ulica št. 15. 532 2-1

Dama bi rada k inteligentni družini v svrhu splošne izobrazbe. Plača v denarju ter živežu. Pisma pod »Inteligentna družina« na upravo »Tabor«. 534 2-1

Lowski voz, popolnoma nov, se po zmerni ceni proda. Vprašati: Pinter & Lenard, trgovina z železnino, Aleksandrova cesta. 518 3-3

Izvrstni obed eventuelno večerjo v boljši hiši se odda. Naslov v upravnistvu. 531

Novo zidana hiša z lepim vrtom se takoj proda. Cesta na Brezje št. 36, Maribor. 529 2-1

Išče se stanovanje z 2-3 sobami, kuhinjo in mogoče z vrtom v mestu ali okolici lahko pol ure oddaljeno. Ponudbe na upravnistvo pod »Stanovanja«.

1000 K nagrade

onemu, kateri mi najde stanovanje z dvema ali tremi sobama, kopalnico event. kuhinjo, s pohištvom ali brez. Javiti je v upravnistvu. 530

Pozor!
V hotelu »Union« svira vsaki večer ob prostem vstopu
umetniška glasba
Pričetek točno ob 19:30 (7:30). Za pazljivo in točno poslušanje cenjen. p. n. občinstva je preskrbljeno in prosi za mnogobrojni obisk
posestnik Tratnik.
533 Maribor, Slovenska ulica. 2-1

Pohišstvo
Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprema, podložki, modroci, otomane, spalnici in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapetiranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah pri trdnosti za pohištvo
KAREL PREIS, Maribor
Stomčekov trg št. 6
Svoboden ogled! 217 Ceniki zastoj!

Govorite povsod slovenski!

Zavod za straženje in zaklepanje v Mariboru

prevzame
vsako vrsto straženja v mestu, na kolo-
dvorih, kakor tudi spremljanje železni-
skih vozov. — Pojasnila v pisarni: Pri-
staniška ulica 2.

Mariborska tiskarna

d. d.

(lastnica tiskarn Kralik in Rabič)

priporoča

vsakovrstne tiskovine, vizitnice, pro-
grame, lepake, letake, vabila itd. itd.

Kljub jako zvišanim cenam pri delavskih mezdah,
se cene za izdelke niso razmeroma tako zvišale.